

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar.

Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond, aan 't Redactiecomité van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van *DE TRAM*
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel.
RECLAMEN : 25 c. — Lange of te dikwijls herhalen annoucen, per accoord.
Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot *Vrijdag's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als an nonce ingelast. — Alle drukwerke worden er gratis opgesteld of vertaald volgens het geval.

Bericht aan de mannen der Heilige Familie : Maandagavond, om 8 ure, Uitspraak over de zaak FLAMIDIEN, belangrijke Conferentie

Aan dit nummer is een bijvoegsel.

Broeder Flamidien in vrijheid.

Eindelijk heeft de ontschuld gezegd over den ongehoorden lasterveldtocht die ooit door de vijanden der Kerk tegen een van hare kinderen werd ondernomen.

Na een rechterlijk onderzoek, geleid met eene buitengewone partijdigheid en eene berekende traagheid; onderzoek gedurende hetwelk aan den onschuldigen betichte geene folteringen, geene martelingen werden gespaard, is de zaak aan de Kamer van inbeschuldigingstelling van Douai onderworpen geworden.

Deze Kamer, aan welke, op onwettige wijze, nog eene andere Kamer werd toegevoegd, zoodat zij uit elf leden bestond, in plaats van uit vijf, heeft, na de pogingen van het openbaar Ministerie om eene verzending voor het Assisenhof te bekomen, nauwelijks eenige minuten tijd nodig gehad, om te beslissen, dat er geene reden tot vervolging bestond.

Ziehier eenige bedenkingen over de schandelijke houding welke de drupers der anti-katholieke partijen in deze zaak heeft aangenomen.

Nauwelijks was het lijk van den kleinen Foveaux ontdekt en was broeder Flamidien, tengevolge van een willekeurig onderzoek, aangehouden, of de liberale en socialistische bladen hielden en tierden — met eene eenparigheid welke zij telkens terugvinden als er tegen de katholieken uit te vallen is — dat de aangehouden Broeder een monster was, zooals 't mensdom er nooit een had gekend.

Allerhande bijzonderheden — zoogezegd aan de officieele stukken van het onderzoek ontleend — werden met in het oog springende titels, aan de lezers der anticlericale bladen opgedischt en met opmerkingen van zekeren aard zoo sterk gekruid, dat een deftig man ze niet zonder walgen lezen kon.

Wie in dat stielje bijzonder heeft uitgemunt is *Vooruit*. Voor hem bestond er niet de minste twijfel aan de plichtigheid van den aangehouden Broeder. Telkens dat de katholieke bladen eene der talrijke misgrepen van het rechterlijk onderzoek aanhaalden, stelde *Vooruit* daar tegenover eene reeks zoogezegd bewezen feiten, waarvan één enkel voldoende zou geweest zijn om hem, die er plichtig aan was, eene zware straf op den hals te halen.

Kortom, bij liberalen en socialisten was — dank aan hunne drukpers — de naam van Broeder Flamidien synoniem geworden van al wat walgelijk is, en de bloedigste belediging, welke men iemand naar het hoofd kon werpen, was, volgens hen : *Gij zijt een Flamidien!*

Welnu, die naam is thans, dank aan de klaarlijkende onschuld van den gemartelden Broeder, geheel en al van betekenis veranderd. « Gij zijt een Flamidien » kan niets anders beteekenen dan : Gij zijt het slachtoffer van den fanatieksten haat tegen alles wat katholiek is.

Wellicht zullen de liberale en socialistische bladen met gemaakte verwondering zeggen : Waarom al dat gerucht gemaakt van die ééne vrijspraak? Er zijn immers katholieken, ja, priesters en kloosterlingen, die zich aan strafbaar feiten hebben plichtig gemaakt en daarvoor werden veroordeeld.

Neen, er zijn er niet genoeg voor u, en gij bewijst het. Er zijn katholieken, ja, die ongetuigd aan de voorschriften van hunnen godsdienst, zich den naam van katholiek onwaardig maken; er zijn tusschen de duizenden en duizenden waardige en voorbeeldige priesters en kloosterlingen personen die hunnen heiligen staat oer aandoen en wier schuld door de rechtbank werd bewezen.

Doch, waarom zijt gij, liberalen en socialisten, niet tevreden met deze laatste? Is het niet omdat zij in al te kleine verhouding staan tot het ontelbaar getal dergenen wier onberispelijk en heilig leven voor u een gedurig verwijt is?

Daarom, ja, moet gij beschuldigen en lasteren, klinkt het niet zoo botse 't. Daar-

om moet gij komploten smeden tegen geestelijken en kloosterlingen, vooral tegen dezen die zich toewijden aan het onderwijs.

Volgens het woord van Voltaire, nagezegd door den goddeloozen Quinet, is de Kerk de eerlooze, en moet zij in de modder versmacht worden.

Welnu, indien de Kerk die eerlooze ware welke gij, goddelooze schrijvers, aan uwe fanatieke lezers voorstelt, indien de katholieke scholen, zooals gij beweert, poelen van zedenbederf waren, gij zoudt al die moeite niet moeten doen. De Kerk zou, met hare scholen en gestichten, in de verrotting verzinken.

Maar de Kerk en hare instellingen zijn dat niet en genieten eene levenskracht, tegen welke de goddeloosheid vruchteloos worstelt. Vandaar hare woede, vandaar de valsche beschuldigingen, de schandelijke lasteringen, de folteringen en martelingen opgelegd aan den armen Broeder Flamidien, die dat alles onschuldig heeft geleden, omdat hij de nederige volgeling is van Hem, die onschuldig op het Kruis werd genageld, door diezelfde menschen voor wier welzijn hij, de Onsterfelijke, zich aan hen gelijk had gemaakt.

Het Kruis is en blijft het eerteeken van den christen; de naam van Broeder Flamidien zal voortaan het symbool zijn van de gelasterde en gemartelde onschuld.

Aan Broeder Flamidien!

Vrij, na 152 dagen gevangenschap, zedelijke pijnigingen en onbeschrijflijken angst!

Vrij, na tot op den bodem den kelk der vernedering en der belediging te hebben geleid, na van Caïphas naar Pilatus te zijn gesleurd, te midden van 't boosaardig geschreeuw en de doodsbedreigingen eener misleide bevolking, aangehit door de leiders en door de exploitvaarders der misdaad!

Vrij, na, gedurende vijf lange maanden, eenen afschrikwekkenden Calvarieberg te hebben beklommen, wiens gruwel slechts overtroffen schijnt te zijn door die van den Golgotha zelf!

Vrij, eindelijk, en, bovenal, in eere hersteld!

Ja, verhef het hoofd, Broeder! Uw naam, met slijk overdekt in beide werelddeelen, uw naam aan den schandpaal gespijkerd door de leugeners, door het zedeloos lijd, door het gehuil der menigte, uw naam, Flamidien, is die van een eerlijk man, meer dan dit, de naam van een edel slachtoffer, van een martelaar!

Gegroet, o martelaar van 't christen onderwijs!

Met oprechte walg en verachting lezen wij in *Vooruit*, en leveren wij aan de overweging van alle deftige lieden, het volgende :

« Flamidien, het vuile broerken, beschuldigd van moord op den kleinen Gaston Foveau, is dank aan den klerikalen invloed en vooral dank aan de macht van den geldzak in vrijheid gesteld.

« Onze lezers zullen zich herinneren dat over enkele weken twee papen eenige maanden gevangenis kregen, omdat zij gepoogd hadden getuigen om te koop, om ten voordeele van het walgelijk broerken valsche getuigenissen af te leggen.

« De papen hebben het niet gewaagd Flamidien voor 't assisenhof te laten verzenden. Zij wisten wel dat zijne schuld zoo duidelijk was, dat hij voorzeker moest veroordeeld worden.

« Daarom hebben zij het verkieslijker en eenvoudiger gevonden de kamer van inbeschuldigingstelling te bewerken, die dan ook een arrest van niet vervolging heeft uitgebracht.

« Dat toont ons eens te meer hoe de papen in de Fransche gerechtshoven nestelen, en hoe machtig hun geldzak is. »

Ziedaar de eerlooze leugens die men uitkraamt om de volksklasse te bedriegen en haat te zaaien tegen al wat een geestelijk kleed draagt.

Men heeft niets verwaarloosd om Broeder Flamidien, die men eens vast had, niet meer los te laten en middelen aangewend, om zijne plichtigheid te bewijzen, die eene schande zijn voor de Fransche magistratuur.

En nu men, ondanks alles, verplicht is

den onschuldige in vrijheid te stellen, na 152 dagen van de afschuwelijkste marteling, nu komt eene lage ziel den martelaar beledigen, schaamteloos de plichtigheid staande houden.

In datzelfde blad leest men alle dagen inlichtingen over den « martelaar van het Duivelseiland. »

Die veroordeelde is martelaar omdat hij jood is — de invrijheid gestelde van Rijsel is schuldig, omdat hij een Broeder van de Christelijke Leering is.

Dat is de redeneering van die eeriijke liberale en socialistische pers!

Arn werkvolk, dat zich door zulke leugen- en lastertal laat om den tuin leiden!

De liberalen volgen de roode vod der socialisten en der revolutionnaires!

Goed voorbeeld.

De Kathol. Associatie van Antwerpen komt het volgend plakchrift op de muren der stad te plakken. *Ons drinkens ware het beter dat dit schrift in duizende exemplaren gedrukt en door gansch het land verspreid werd*, door de zorgen der Katholieke Federatie : dit ware het beste antwoord op de talrijke leugens welke sedert eenigen tijd, door de zorgen der geuzenpers, onder den man kwamen.

Burgers,

Gij hebt de mannen van den cartel de cartel is de samenspanning der geuzen, socialisten, en anarchisten, en chismocraten om het katholiek Ministerie omver te werpen) aan het werk gezien.

Gedurende acht dagen hebben de socialisten in de Kamers de schandelijkste wanorde veroorzaakt, de gemeenste beledigingen geuit tegen den Koning en tegen het Beheer en de revolutie gepredikt! Zij hebben de openbare veiligheid in gevaar gebracht, de eigendommen vernield, en België bedreigt met eenen bloedigen opstand.

En 't is met zulke mannen dat de liberalen een verbond aansluiten!

't Is met zulke partij dat zij stoeten en meetingen inrichten, en 't is ten voordeele van die mannen van wanorde, van die revolutionnaires dat zij weldra uwe stemmen zullen komen afbedelen!

Medeburgers, gij zult er niet in toestemen! De liberale partij heeft zich van het eerlijk gedeelte van het kiezerskorps, het welk getrouw blijft aan onze nationale instellingen, afgescheurd om zich te versmelten met de partij van oproer en omwenteling, met de partij welke in haar midden telt diegenen, welke den standaard van het vaderland aan stukken scheurden en verbrandden.

Kiezers, verwerpt eene partij welke haar verleden en hare principen verloochent! rangschikt u onder het vaandel der katholieken, welke getrouw blijven aan de grondstelsels van orde, vrede en eigendom, aan onzen Koning en aan ons Vaderland.

Ziehier hoe M. Meline, een oud Fransche liberale Minister, het gedrag der Belgische geuzerij beoordeelt : « De toestand van onze geburen is bedenkelijk. Waarom? Omdat de liberale partij er bijna geheel verdwenen is. De uiterste partijen zijn alleen in tegenwoordigheid gebleven, katholieken van eene zijde, socialisten van de andere, en ten gevolge van eene dolle dwaling, welke uitgelegd, maar niet gerechtvaardigd kan worden door de verwarring en den ondergang der liberalen, hebben de zeldzame onder hen, die overgebleven zijn aan de electorale ramp, zich bij de socialisten aangestoten, op het spel zettende hunne historische belekenis en het vertrouwen welk het land nog in hen had kunnen hebben! En professor Willemotte, van Luik, een liberaal, schrijft dat, als er wat troebels zijn, men gemakkelijk in de liberale partij een overschot van modder en vorangheid vindt.

Niet alleen volgen de geuzen de roode vod der socialisten. Op ander gebied zijn zij hun spruitsel waardig. Inderdaad in de discussie van het budget van het Ministerie van het Werk, hebben zij met hunne roode guiten van makkers de plaats gepoetst en de zorg aan de katholieken alleen overgelaten.

Ah bah! zij lachen er wel mee de roodblauw-gruune met het budget van het

werk en met de belangen der werklieden! Lange en zotte redevoeringen houden, arme duivels tot oproer aanhitsen en toch zich zelven wel van kant houden, buiten het bereik der slagen, — ziedaar wat hun beter bevalt; dit alles met de uitzinnige hoop terug aan het roer te geraken.

Maar van nabij den economischen toestand der werklieden bestudeeren, de middelen zoeken voor de werkende klassen — zut! dat niet! Wat kan dat alles wel maken aan de liberalen, welke zich immer, als zij het Beheer in handen hadden, onherleidbaar vijandig toonden aan al de sociale wetten!

Manifesteeren, *à bas la calotte!* roepen, dat is wat anders. En 't is curieus hunne gazetten te lezen : niet eene of zij drukt, op min of meer bedekte wijze, hare spijt uit, dat de baldadigheden, welke de Kamers en de straten van Brussel oetend hebben, te vroeg en te haastig een einde gehad hebben. Waarom ook niet eenige paleizen verbrand, eenige katholieke gestichten geplunderd, eenige tegenstrevers meer gekwetst of gedood!

Bedorvene kinderen.

't Zijn de rijke lieden alleen niet, die hunne kinderen bederven; landbouwers, werklieden, ambachtslieden, kleine beambten doen zulks ook.

Kinderen bederven, bestaat niet in toestaan van genot, overeenkomstig met zijnne staat, of in de verzorging hunner kleedij, hunner gezondheid, hunner toekomst. Dat is geen kinderenbederf, 't is ouderlijke liefde.

Een kind bederven, dat is zijne kwade neigingen niet verbeteren; die zelfs lief te vinden, zooals sommige verblinde ouders doen.

Een kind dat aan vader of moeder onbeleeft antwoordt, is een bedorven kind.

Het luie, vadsige kind, dat onder allerlei voorwendsels uit de school mag blijven, is een bedorven kind.

Het kind dat tegensprekt of pruilt, is een bedorven kind.

Een kind dat in zijnen werkleertijd iets verdient en niet alles getrouw aan zijne ouders overhandigt, is een bedorven kind en loopt den weg des verderfs in.

Een kind dat huichelt, liegt en den eigendom van anderen niet eerbiedigt, zonder daarom bekeven of bestraft te worden, is een bedorven kind.

Een kind dat men een bevel geeft, en het niet volbrengt; dat schreeuwt, pruilt of huilt en daardoor eene weigering der ouders in toestemming doet veranderen, is een bedorven kind.

Jongens en meisjes, die geld verdienen en verkristen zonder naar hunne ouders om te zien; jongens die de herbergen en meisjes die de danspartijen, kermissen en markten gedurig afloopen, verdrieten hunne ouders, omdat zij in hunne prieste jeugd door hen bedorven werden.

Alle opvoeders der jeugd weten, bij onderverinding, dat het ras der bedorvene kinderen aanhoudend toeneemt, door de verzwakking van g. dsdienst, de flauwhartigheid der ouders, hunne overdevone teederheid en goedertierenheid, door de verslapping der karakters en der zeden, door de verkrimping van den familiegeest. Iedereen bejammert zulks voor de kinderen van anderen, doch « als elkeen voor zijne deur keerde, dan waren alle straten schoon. » Elke huismoeder vooral moest toch eens voorgoed weten onthouden, dat een bedorven kind ongetwijfeld een weder-spinnige jongeling, eene ongehoorzame jongedochter wordt, de bewerkers van hun eigen ongeluk en dat hunner ouders.

Wee hun, die kinders tot ergernis dienen!

Wee hun, die kinders slecht opvoeden en bederven!

Hun program.

Het program der liberalen, — zoo schreef Feron, een der bijzonderste radicalen, op 6 Juli 1893, — is het niet. Le programme des doctrinaires, c'est le néant. Zij vroegen nooit, zij vragen nog niets anders dan verstand te blijven in de hou-

ding . van lieden *versadigd en tevreden!* Het Beheer omverwerpen, dit is de eenige politiek van Bara; hij verklaarde het. En als men hem verwittigde, dat zijne houding de omwenteling en eenen onontwikkelbare, oproerigen toestand in het land zou verwekken, antwoordde hij als een onbezonne of onnoozele : *Wat maakt me dat!*

Aan de H^{ren} Cartuyvels, de Corswarem, de Theux, Volksvertegenwoordigers van het arrondissement Hasselt.

Mijnheeren,

M. Woeste, in zitting van 8 Februari 1899, zegde in de Kamer :

« Het Eénnamig Stelsel is een stelsel welk zekere voordeelen hebben kan, en welk zijne aanhangers kan hebben. Ik weet, dat er overtuigde aanhangers van zijn. Het is mogelijk, dat dit stelsel het stelsel der toekomst is. Maar in tegenwoordigheid van den toestand der openbare meening, ben ik overtuigd dat het stelsel voor vandaag niet is. »

En, niettegenstaande deze verwittiging, niettegenstaande de uitspraak van al de katholieke associaties van gansch België, welke eenparig het éénnamig verwierpen, vindt men nog mannen aan dewelke het katholiek volk zijn vertrouwen gaf, en die aan dit vertrouwen beantwoorden met aan de Rechterzijde dit onredelijk en verworpen stelsel te willen opringen.

De moeilijkheden van den huidige toestand zijn het gevolg der verblindheid van diegenen, welke, in 1894, het voorstel der Evenredige Vertegenwoordiging, door den Heer Beernaert nedergelegd, verwierpen, voorstel welk het kiesvraagstuk voor altijd kon oplossen.

Zullen de blinden eindelijk klaar zien? Of zullen zij voortgaan met zich in oppositie te stellen tegen het katholiek gevoelen en tegen het gevoelen van 't land, zonder het gevaar te bemerken, en het land en de katholieke partij in eene ontzaglijke crisis te laten dompelen.

Heeren Volksvertegenwoordigers, uwe katholieke kiezers verwachten u : er valt niet meer te aarzelen. Ofwel het Eénnamig, ofwel de Evenredige Vertegenwoordiging : geen ander stelsel is thans mogelijk.

Als één man dus gestemd voor de Evenredige Vertegenwoordiging, wijl de hierbovenstaande woorden van M. Woeste bewijzen, dat het Eénnamig Stelsel onmogelijk is, en bijzonder omdat het éénnamig al de onrechtvaardigheden en willekeur van de meerderheidsstelsels bevat, dit is te zeggen, dat het gansche provinciaal *uitstulend* aan katholieken, of liberalen, of socialisten overlevert, naarmate de eene partij ééne stem minder of meer heeft dan de andere. Overigens, het Eénnamig Stelsel zou weldra het Belgisch Parlement en België zelf op de laagte brengen van de Fransche Republiek, waarvan God ons beware!

De Evenredige Vertegenwoordiging, geheel en volkomen, geeft aan elke politieke partij het getal volksvertegenwoordigers in evenredigheid met hare politieke kiesmacht, en verzekert voor de katholieke partij eene voldoende meerderheid. Zij alleen is rechtzinnig en rechtvaardig.

Vooruit dus voor de Evenredige Vertegenwoordiging!

DE TRAM.

Vergunningsrecht voor de herbergen.

De Kamer-afdeelingen hebben machtiging gegeven tot het drukken van een voorstel, ingediend door den Heer Maenhaut en wijzigingen toebrengende aan het vergunningsrecht voor de herbergen.

De Heer Maenhaut stelt voor : 1° het vergunningsrecht uit te breiden tot al de drankhuizen, hetzij men er sterke dranken verkoopt of niet. Elke herberg, groot of klein, oud of nieuw, zou het vergunningsrecht moeten betalen.

2° Hij vermindert het vergunningsrecht op de helft.

Artikel 2 der wet zou gewijzigd worden als volgt :

Het bedrag van het vergunningsrecht is

vastgesteld op de volgende grondslagen :
 In de gemeenten van 60,000 inwoners en daarboven, 100 frank ;
 In de gemeenten van 30,000 tot 60,000 inwoners, 75 frank ;
 In de gemeenten van 15,000 tot 30,000 inwoners, 50 frank ;
 In de gemeenten van 5,000 tot 15,000 inwoners, 40 frank ;
 In de gemeenten van min dan 5,000 inwoners, 30 frank.

Wedstrijd van toonzetting.

De Minister van Landbouw en openbare Werken maakt de belanghebbenden kenbaar dat, volgens 't koninklijk besluit van 5 Maart 1849 en de ministerieele verordeningen van 2 Maart 1878, de 32^e wedstrijd van toonzetting, gezegd „ Prijskamp van Rome, „ zal plaats hebben te Brussel op 7 Augustus 1899.

De mededingers in dezen wedstrijd moeten zich laten inschrijven bij het Ministerie van Landbouw en openbare Werken, vóór 25 Juli. Zij die buiten Brussel wonen, kunnen hunne inschrijvingsvraag schriftelijk doen.

De mededingers zijn gehouden het bewijs te leveren, dat zij Belg zijn en, bij middel van een uittreksel van hunne geboorteakte, vast te stellen, dat zij op 31 December van het jaar waarin de prijskamp plaats heeft, den ouderdom van 31 jaar niet bereikt hebben.

De dag- en weekbladen worden verzocht dit bericht te willen openen.

(Monteur).

Lichtstralen.

De woelingen en onlusten welke onlangs te Brussel hebben plaats gehad, zullen hunnen onaangetast nasleep hebben. 't Is de stad Brussel die de gebroken potten zal betalen. En de rekening — zegt het *Journal de Bruxelles* — zal meer dan 60,000 fr. bedragen.

Want, er zijn niet alleen vijftig winkels gebroken en een paard gedood. In talrijke magazijnen van porselein en glaswerk zijn steenen en keien naar binnen gedrongen, die een groot getal voorwerpen van groote waarde hebben verbrijzeld, en deze zullen zoowel door de stad moeten betaald worden als de spiegelruiten der magazijnen en het gedode trampaard.

De woelingen hebben nog andere gevolgen gehad, namelijk de verwijdering der vreemdelingen en, bij gevolg, de verlamming van handel en nering. De Brusselsche neringdoeners klagen fel en de liberalen, meende dat men hen zal gelooven, leggen de schuld op den Heer Vandenspeereboom.

Doch de neringdoeners weten wel dat de woelingen op bevel hebben plaats gehad en dat de hoofdmannen van het verbond met de socialisten er de schuld van zijn. Daarom zegt een blad heel terecht tot de helden van het verbond :

„ De neringdoeners, nijveraars, handelaars, winkeliers, kunnen liberaal zijn, maar zij hebben belang bij de orde, en liever dan te stemmen voor de liberale troebelwaterwischers en de roode troebelmakers, zullen zij doen gelijk de Brusselsche neringdoeners reeds tweemaal deden ; u, met een ferm ten op den rug, *ad patres* zenden ! ”

Men maakt berekeningen aangaande het getal stemmen dat ieder voorstel van kiesherovorming wel zou kunnen bekomen in de Commissie der XV.

De Heeren de Smet de Naeyer, Bilaut, De Trooz en misschien ook de Heer Hoyois zijn tegenstrevers van het éénnamig stelsel en voorstanders der E. V.

De Heeren Vandervelde en Lorand geven zich uit als voorstanders van het evenredig stelsel.

De Heeren Journez en Furnémont nemen de E. V. aan, op voorwaarde dat zij gepaard ga met het zuiver algemeen stemrecht.

De Heer Leon Defuisseaux is vijandig aan de Evenredige Vertegenwoordiging.

De voorstanders van het éénnamig stelsel zijn de Heeren Woeste, Ligy en Helleputte.

De Heeren De Lantsheere en Tack houden van niet één der voorgestelde ontwerpen.

De Heer Heuvelmans is partijganger van het *statu quo* of behoud van het tegenwoordig stelsel.

De *Flandre libérale* zegt uit goede bron te vernemen, dat de mening, welke in de rechterzijde overhand heeft, is, den toestand te behouden tot na de aanstaande kiezingen.

Die belissing, indien zij genomen werd, zou ons niet mishagen. Zij zou aan de drukpers en aan de kiesvereeningen den tijd laten om de verschillende voorgestelde kiesstelsels te bestudeeren en te bespreken en aan de kiezers de gelegenheid geven om, in zake van kiesherovormingen, aan hunne gekozenen een bepaald mandaat op te dragen.

De *Patriote*, de Evenredige Vertegenwoordiging verdedigende, maakt eene zeer gegronde opmerking, te weten : dat bij de keus van een kiesstelsel niet alleen de denkwijze van eenige leden of zelfs van de meerderheid der rechterzijde, maar ook die van het katholieke kiezerskorps moet in aanmerking genomen worden.

Welnu — zegt onze confrater — het katholieke land, vertegenwoordigd door de *Katholieke Vereenigen* en de *Kringen* aangesloten bij den *Belgischen Volksbond*, is, in het begin van dit jaar, ge-

raadpleegd geworden. Al deze vereenigen hebben, met bijna eenparigheid, het éénnamig stelsel verworpen en zich gunstig verklaard aan de Evenredige Vertegenwoordiging.

Deleden der rechterzijde die gunstig zijn aan het éénnamig stelsel zijn dus — behalve misschien de Heer Helleputte — in verschil van meening met hunne kiezers, aangaande de kiesherovorming.

Reden te meer, dunkt ons, om in de kiezingen van 1900, ingeval het vraagstuk nog hangende is, het kiezerskorps daarover te raadplegen.

Het *Journal des Débats*, van Parijs, is een blad door liberalen opgesteld. Ziehier wat het zegt over de houding onzer liberalen :

„ Door eene verdwaling, welke hunne verwarring kan uitleggen, maar niet verrechtvaardigen, hebben de eenige zwemmen in den zondvloed der kiezingen, gemeend zich met de socialisten te moeten verbinden, op gevaar af hunne historische betekenis kwijt te geraken en voor de oogen van het land de schuilplaats te verduisteren welke zij hem eens hadden kunnen aanbieden. ”

In andere woorden gezegd, de liberalen hebben opgehouden eene behoudsgezinde partij te zijn; zij zijn vermoord in den vloed der omwenteling.

Nu, dat kon niet anders zijn. De liberalen hebben de grondslagen van alle gezag ondermijnd, zij hebben gepoogd het jongere geslacht zooveel mogelijk, zoogezegd onafhankelijk, dat is, goddeloos te maken.

Maar dat geslacht, dat God niet kent of erkent, wil ook van geene andere meesters meer weten; het wil genieten in dit leven, en het eischt daartoe de middelen.

Dat is de straf der liberalen, die „ zielen aan de Kerk willen ontrukken. ”

LANDBOUW.

Gezondheidstoestand der huisdieren gedurende de eerste helft der maand Juni. — Snotziekte of kwade droes werd vastgesteld op één paard te Elsenne, St-Pieters-Jette en Schaerkeek en op 15 te Namen. De paarden in deze laatste plaats afgehandeld, behoorden aan eenen voerman. Het mond- en klauwzeer werd in alle provincien des land bestatigd, uitgenomen in Limburg, namelijk in :

14 stallen in 6 gemeenten van Antwerpen.			
12 " 8 " " " " Brabant.			
104 " 32 " " " " W.-Vlaand.			
43 " 10 " " " " O.-Vlaand.			
62 " 25 " " " " Henegouw.			
5 " 4 " " " " Luik.			
18 " 8 " " " " Luxemb.			
29 " 9 " " " " Namen.			

Zoals men uit deze gegevens ziet, is de toestand weinig bevredigend in Oost- en vooral in West-Vlaanderen en in Henegouwen.

Aan koolziekte werden 17 gevallen onder bacteridiaanschen vorm met doodelijken afloop en 19 gevallen onder bacteridiaanschen vorm vastgesteld.

De zaak Dreyfus.

HET PROCES VAN RENNES.
 Als vasten datum waarop het proces Dreyfus zal beginnen wordt nu opgegeven 18 Augustus.

M. Collenaut, secretaris van Meester Demange, verzekerde heden op het gerechtshof, dat het geding minstens een dertigtal zittingen zal innemen.

De beschuldiging zal omtrent 150 getuigen dagvaarden.

Onweer van Woensdag.

Verleden Woensdag heeft op vele plaatsen des lands een schrikkelijk onweer gewoed, doch vooral in den omtrek van Brussel.

Geen dorp, geen gehucht, of het heeft zijne slachtoffers te vermelden. Wij laten er eenige uit de lange lijst volgen.

Te Ganshoren werd een paard doodgeblijemd.

Te Ternath werd een hoveknecht blindgeslagen.

Te Tervuren en te Woluwe viel de bliksem op verscheidene plaatsen, onder andere op het electriciteitsgesticht. Overal werden talrijke ruiten door den hagel verbrijzeld.

Op den Tervuerensteenweg ontstond brand op den zolder van eene herberg. Heel het bovengedeelte van het huis werd vernield.

Te St-Pieters-Jette werd de schouw van eene blekerij afgeslagen; deze viel door eenen koepel, te midden van eene groep werksters, doch als door een wonder was niemand gekwetst.

Te Wemmel ontzaglijke schade.

Te Anderlecht viel een groote boom op de schuur eener hoeve en deed deze instorten. De pachter en zijne vrouw, die daar binnen waren, konden bij tijds de vlucht nemen.

Te Brussel zelf zijn ontelbare boomen, daken, schouwen, schutsels, enz., neergeslagen.

Een zonderling verschijnsel deed zich te Brussel voor.

Op een rijtuig van den electricien tram gevoelden de reizigers eenen schok, telkens als de ontvanger, onder het rijden, geld ontving of weergaf.

Op raad van eenen medereiziger, lieten zij toen het geld op eenige centimeters afstand in elkanders hand vallen, en toen was het gedaan.

Uit al de berichten blijkt dat de hagel

en de stortregen overal onberekenbare schade heeft aangericht.

Uit verschillende andere streken worden gelijkloovende tijdingen meegedeeld.

Te Vurste (Oost-Vl.) werd een steenbakker in zijne loods doodgeblijemd.

Te Tavigny (Luxemb.) is de school gebarsten. In de keuken van den onderwijzer werd al het gerief doorengeworpen en de looden pomp is gesmolten.

Te Bromage (Namen) sloeg de bliksem door het dak in eene woning, veroorzaakte aan de vrouw eene zware brandwonde en verlamde haar gedeeltelijk.

De kinderen werden omverrengeworpen, doch niet gewond. De huisraad werd dooreengeslagen. Van eene vogelkooi smolten de traliën en van den kanarievogel werd geen spoor meer gevonden.

Te Sombreffe, bij Gembloers, zijn meer dan 30 zware olmeboomen, van 2 tot 3 meters omvang, ontworteld.

Te Torhout, in West-Vlaanderen, viel de bliksem op verscheidene plaatsen. Op eene hoeve, waar eene vrouw eene schuilplaats had gezocht op de eerste verdieping sloeg de bliksem binnen. De vrouw werd dood neergestrekt. Hare kleeren waren totaal verbrand.

Te Namen ook heeft het onweder veel schade aangericht. De straten waren rivieren en de massas water, ware die van de hoogten stroomden, bracht watervallen teweeg die al het plantsoen meerukten.

In heel den omtrek is de oogst door den hagel vernield.

Stads- en Provincienieuws.

Sint-Marten Kermis, verleden Zondag geopend met de gewone schoone procesie, die, begunstigd met een heerlijk weer, 's morgens den omgang der parochie deed, begeleid door de Harmonie der Gilde en vergezeld van eene groote menigte geloovigen, had dit jaar weer veel volk uitgelekt. Maar het was ook op het wonderlijk *Fransch kermisplakkaat al grand* wat de klok sloeg : „ Grand Concert, „ ja, zelfs „ Grand Illumination, „ enz., enz.

Van concert gesproken, het eerste, door de Harmonie der Gilde te geven, is wegens den regen van 's avonds belet geworden.

's Maandags was het nogmaals de beurt van de Harmonie der Gilde. Het statieplein, de Statiestraat en al de Café's waren opgepropt van volk. Maar het was ook de moeite wel waard, die verschillende schoone muziekstukken zoo zuiver, zoo flink en met zoo een treffend akkoord te hooren uitvoeren.

In één stuk van het concert heeft een der oudste leden, de leverige secretaris Ph., zich, tot ieders genoegen, bijzonder onderscheiden, en laten hooren, dat hij met zijn saxofoon altijd weet bij te springen om eene vrijwillige of onvrijwillige leemte in de eene of andere partij aan te vullen, zonder het te laten opmerken. Proficiat !

Het concert werd opgevolgd door een vuurwerk dat ook goed lukte, maar niet grand was.

Was er 's Maandags machtig veel volk aan de statie, 's Donderdags was er nog meer aan Stapelvoort, „ en face de chez Mlle Léonie Franck, „ en in 't Grand Concert, aldaar gegeven, heeft de Harmonie der Gilde zich waarlijk overtroffen.

Verscheidene vreemde Heeren, die er bij geval stonden te luisteren, konden hunne bewondering niet genoeg betuigen.

De prachtige ruiker den behendigen bestuurder, in name van Mejuffrouw Franck, aangeboden, was dan ook dubbel en dik verdiend, en de ervaren muzikanten hebben nooit met meer recht een lekker glas wijn gedronken dan dien avond, na dit schitterend concert, hun gulhartig geschenken in 't lokaal van den Sint-Josephskring. En daarom, nog eens proficiat !

De groote hippodrome van onzen stadgenoot P. Gielen, was wel de schoonste attractie van het kermisplein. Als naar gewoonte, waren er altijd veel ridders en rijdresses van alle slag, rijk en arm, jong en oud... Maar laten wij ieder zijne goesting doen, en niemand noemen of niemand blameeren.

Assisenhof van Limburg.

DERDE TRIMESTER 1899.

Naamlijst der gezworenen.

1. Bartholeyns Art., veearts, Hasselt.
2. Vanwest Hub., boekh., Sint-Truiden.
3. Vinckenbosch Léon, stoker, Hasselt.
4. Ponet M.-M.-G., nijveraars, Hasselt.
5. Croonenbergs Albert, notaris, Hamont.
6. Schouterden L., brouwer, Overrepen.
7. Slegers Joseph, advocaat, Tongeren.
8. Schoofs M.-G., notaris, Diepenbeek.
9. Nysten Charles, nijveraars, Tongeren.
10. Franssen Aug., nijveraars, Bree.
11. Ridder Schaezen, advocaat, Tongeren.
12. Norris Pierre, eigenaar, Hasselt.
13. Massa Aug., rentenier, Borloo.
14. Jaquet Theod., bureeloverste, Hasselt.
15. Riefjens Jos., apotheker, Sint-Truiden.
16. Schreiber Camille, avoué, Tongeren.
17. Quadvlieg Romain, avoué, Tongeren.
18. Braans J.-L., gemeenteraadslid, Hasselt.
19. De Doncker E., handelaar, St-Truiden.
20. Prosmans Jean, handelaar, Loon.
21. Boesmans Alph., advocaat, Goyer.
22. Boesmans Eug., notaris, Herck-de-Stad.
23. Ridder Schaezen L., Tongeren.
24. Briers Edmond, rentenier, Hasselt.
25. Ceelen J.-J.-M., pr. raadsl. Lille-St-Hub.
26. Wagemans Armand, advocaat, Hasselt.
27. Vanvinceroy, J., raadslid, Tongeren.
28. Dormal Jos.-Em., secretaris, Gingelom.
29. De Menten de Horne Arm. St-Truiden.
30. Zeegers G., secret. van 't Parket, Haas.

Bijgevoegde jury's.

1. Aerts Eustach, handelaar, Tongeren.
2. Nartus Charles, nijveraars, Tongeren.
3. Hardy Edgar, handelaar, Tongeren.
4. De Fastré Victor, nijveraars, Tongeren.

Bij de Aloysianen.

De *Aloysianen* komen verscheidene blijken te geven van den bloei hunner Maatschappij. Verleden maand, ter gelegenheid van Sint-Aloysius' feest, had in de Congregatie eene opdracht plaats van 40 nieuwe leden, uitgekozen tusschen een honderdtal, die sedert de laatste opdracht aangenomen werden.

Verleden Zondag was het volop feest in het lokaal. De *Matigheidsafdeling*, sedert eenige maanden bij de Aloysianen opgericht, hield er hare eerste algemeene vergadering, tot het aannemen der nieuwe leden. Ofschoon de vaders der leden alleen uitgenoodigd geweest waren, was de groote zaal proppevol.

Het Avondfeest is buitengewoon goed gelukt.

Het Openingsstuk was een *Turksch Koor* door de Zangafdeling der Aloysianen meesterlijk uitgevoerd.

Daarop volgde de *Voordracht* van den Heer Timmermans over de alcoholplaa. Een uur lang heeft de machtige volksredenaar de aandacht zijner menigvuldige toehoorders kunnen boeien. Hij toonde van den eenen kant de ongelukkige uitwerksels der sterke dranken, en van den anderen kant de ontelbare voordeelen van de matigheid, terwijl hij de noodzakelijkheid bewees van de alcoholplaa te bestrijden. Het gezag van den spreker, en de overtuiging waarmede dit alles gezegd was, maakten den besten indruk op de toehoorders : deze getuigden genoeg, door hunne groote stilzwijgendheid, het belang dat zij in de redevoering stelden. Spreker heeft zijne voordracht geëindigd met de middelen aan te wijzen om de alcoholplaa te bestrijden. — Twee middelen, zegde hij, zijn vooral krachtig : het godsdienstig gevoel en de matigheidsgevoelens ; hij wakerde dus de eerste leden van de Matigheidsafdeling der Aloysianen aan, om hunne verbintenis getrouw na te komen, en niet alleen door hunne verkleefdheid, maar ook door woorden en voorbeelden propaganda te maken.

Na deze boeiende voordracht, met een daverend handgeklap toegejuicht, heeft de Bestierder der Aloysianen, als voorzitter van de Matigheidsafdeling, eenige woorden over den toestand van den nieuwen Bond tot het volk gesproken. Die toestand is zeer bloeiend en waardig van de stad Sint-Truiden, die de eer heeft het *Sint-Jansgenootschap* tot stand gebracht te hebben. 117 leden hebben hun handteeken op het register der Matigheidsafdeling gesteld. Men maakt in deze afdeling eene leverige propaganda tegen het misbruik van sterke dranken : tweemaal per maand wordt er over matigheid of spaarzaamheid gesproken. Talrijke maandschriften en allerlei boekjes over diezelfde kwestie handelend, worden aan de leden uitgedeeled. Hulde en eer aan die jonge maar dapperde afdeling !

Nu was de boog genoeg gespannen geweest ! Na zooveel ernst verwachtten, onze jonge gasten wat vermaak. De Toonafdeling der Aloysianen, *Vreugd in Deugd*, heeft ten volle aan dit verlangen beantwoord. Eerst hoorden wij een koddig duo : *Hebt gij niet gezien?* door twee lieflijke stemmetjes uitgevoerd.

Jan Spriet, burgemeester van Birsoghem, verhaalde daarna zijne wonderbare lotgevallen op zijne reis naar Brussel. Eindelijk speelde men met veel talent *Het examen van Trieste*, dat wederom hartelijk heeft doen lachen.

Wij bieden de Aloysianen onze vurige gelukwenschen aan. Wij hebben met voldoening vernomen, dat dit feest maar een begin is : de Maatschappij zal hare eereleden niet vergeten, noch de menigvuldige vrienden, die zij in Sint-Truiden telt.

HASSELLT. — Naar alle waarschijnlijkheid zullen de tram van Hasselt-Leopoldsburg en die van Hasselt-Oreye in de aanstaande maand Augustus tot den dienst van het verkeer en den handel gesteld worden.

Eene goede nota voor den katholieken Gemeenteraad van Hasselt !

BERICHT.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden, dat de inschrijvingen voor de *examens tot bekoming van het bekwaaamheidsdiploma, wegens het onderrichts der GYMNASIEK, in de gestichten van middelbaar Onderrichts, van den 17 Juli tot en met den 5 Augustus*, zonder kosten genomen kunnen worden, in de bureelen der 1^e afdeling van het provinciaal Bestuur te Hasselt.

Hasselt, den 6 Juli 1899.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden, dat de inschrijvingen voor de *examens af te leggen tot het bekomen van het bekwaaamheidsdiploma voor 't onderrichts der TEKKENKUNDE in de gestichten van middelbaar Onderrichts*, zonder kosten genomen kunnen worden, van den 24 Juli tot den 5 Augustus, in de bureelen der 1^e afdeling van het provinciaal Bestuur te Hasselt.

Hasselt, den 6 Juli 1899.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — Het grootste gedeelte der gendarmen, die uit hoofde van de onlusten naar Brussel waren geroepen, heeft thans de stad verlaten.

— Onder de slachtoffers van de socialistische en liberale wanorders zijn 41 agenten van politie, te weten : drie inspecteurs, vijf adjunct-commissarissen en drie en dertig agenten. Zijn dat ook slachtoffers van de brutaliteit der gendarmen ? vraagt de *Courrier*.

— *Jacht op het waterwild.* — De jacht op het waterwild op den oever der zee, in de moerassen, alsook op de stroomen en rivieren, is dit jaar, in alle provincien, te beginnen van 1 Augustus aanstaande, toegelaten.

— *Jacht.* — Slecht nieuws voor de jagers en liefhebbers van wild. De hevige regen heeft al de jonge patrijzen gedood, zoodat dit soort van wild, dat reeds zeer duur was, daar het zeldzaam is, nog moeilijker zal te bekomen zijn. Maar men zal intengeendeel veel hazen en wilde konijnen hebben.

BEAUMONT, 12 Juli. — Een hevig onweer heeft boven deze streek gewoed. De gemeente zelf is ongedeerd gebleven, maar overal in den omtrek werden de aardappelvelden verwoest, door eene ware regen- en hagelhoos. De bliksem heeft veel schade aangericht en een oud man, alsook een kind getroffen. Een huis brandde af. De beetvelden zijn vernield en al het gevogelte is gedood. De landbouwers zijn ontroostbaar.

— *Brand op de foer te Antwerpen.* — Het Hulpcomiteet heeft Maandag zijne laatste zitting gehouden. De ontvangsten bedragen fr. 45,738,22. Er zijn geene onkosten geweest. Alles was kosteloos geleverd, en het overige werd door het Comiteet te zijnen laste genomen.

75 families werden ondersteund; 53 families, waaronder 29 Antwerpsche huisgezinnen, werden volledig vergoed voor de geleden schade. De anderen bekwamen vergoedingen gepercenteerd volgens ieders behoefte.

— *Zaak Roriqué-De-Graeve.* — Men verzekert, dat de overlevende Eugène De Graeve, van Oostende, ter gelegenheid van van 14 Juli, zal genade bekomen.

Binnen eenige dagen zullen we weten of zulks waar is.

— *Onweer.* — Tijdens een onweer, dat na eenen stikheeten dag over Meenen uitbarste, is de bliksem gevallen op eene vlamstijl, waaronder een man en zijne kinderen door de regen zaten te schuilen.

De man werd plots doodgeslagen, zijne kleeren waren in flarden van het lijf gesleurd en verre weggevoerd.

Het jongste kind werd een eind verre weg geslagen en was heel verlamd. De twee anderen bekwamen erge brandwonden en hevige schokken.

DIEST, 14 Juli. — Te Schaffen, bij Diest, wilde vrouw Fr. Willems in eene weide eene koe gaan melken. Het dier werd woedend, wierp de vrouw ten gronde, scheurde haar met de horens den buik open.

Op 't hulpgeroep der vrouw kwamen geburen toegelopen die het slachtoffer verlost. De wonden brengen het leven der ongelukkige in gevaar.

— *Om vóór de rechtbank eene zaak te winnen.* — De negenpunten die men noodig heeft om vóór de rechtbank eene zaak te winnen zijn : 1. Veel geld ; 2. Veel geld ; 3. Eene goede zaak ; 4. Een goeden advocaat ; 5. Een goeden raadgever ; 6. Goede getuigen ; 7. Een goede jury ; 8. Een goeden rechter ; 9. Buitengewoon veel geluk. — Mocht dit steeds in het oog gehouden worden !

— *Celestin Demblon* is voornemens zijn mandaat van gemeenteraadslid niet te laten vernieuwen.

Welk groot verlies ! Blijft te zien of de Gemeenteraad van Luik nog zitting zal kunnen houden !

— *Hooggelegen plaatsen.* — Over eenigen tijd meende men dat er een statieoverste benoemd was op de hoogste plaats waar zulke beambten noodig zijn. Die plaats was 2300 meters boven den waterspiegel der zee verheven. Wij lezen nu, dat er een statieoverste is op een nog hooger gelegene plaats. Inderdaad, er is zulke beambte op het toppunt van den „ Mont Cervin „ aan de statie, genaamd Cornegratt, en die statie is 3000 meters boven den waterspiegel der zee verheven.

Ziedaar iemand die terecht zeggen mag, zonder vrees voor tegenspraak, dat hij een hooggeplaatste beambte is.

— *Europesche huisgezinnen.* — De middelmatige getalsterk der huisgezinnen in de verschillende landen van Europa is als volgt :

Frankrijk 3,03 leden per gezin ; Denemark 3,61 ; Hongarije 3,70 ; Zwitserland 3,94 ; Oostenrijk en België 4,05 ; Engeland 4,08 ; Duitschland 4,10 ; Zweden 4,12 ; Holland 4,22 ; Schotland 4,46 ; Italië 4,56 ; Spanje 4,65 ; Rusland 4,83 ; Ierland 5,20 ; Frankrijk, een der rijkste landen, heeft de kleinste families, en Ierland, het armste, heeft de talrijkste.

— *Het getal beesten.* — Volgens de jongste statistieken, geleverd door de Ministerien van Landbouw der verscheidene landen, telt men thans op den aardbol :

9 miljoen ezels en muilezels, 32 miljoen geiten, 67 miljoen paarden, 104 miljoen varkens, 312 miljoen ossen en koeien, 511 miljoen schapen ; of ten slotte, 1,055,000,008 stuks ve.

Schoon cijfer, niet waar ? Frankrijk telt meer dan 30,000,000 schapen, Engeland 27,000,000, Duitschland 16,000,000. Deze zijne ook de drie bijzonderste landen van veekweeking.

Doch het eerste van alle is Australië, dat 120,000,000 schapen telt, en waar soms kudden van 15 en 20,000 dieren vindt.

— *Bekeeringen in Mosopotamië (Asië).* — Uit eenen brief door Mgr Altmayer aan den Paus geschreven, spruit dat 80,000 Nestoriërs en 30,000 Armeniërs. Gregoriërs (beide schismatische secten) zich tot den katholieken godsdienst komen te bekeeren, ten gevolge van eene missie door paters Dominicanen gepredikt.

Dit is eene aanzienlijke vergoeding voor de eenige honderden (3,252) Oostenrijksche katholieken, welke hun geloof verloor hebben, en waarover de liberale pers onlangs zoo schrikkelijk jubelde en juichte.

Te huren terstond

HUIS met stal en hof, dienstig tot alle gebruik, gelegen nabij Steenaartberg, vorens bebouwd door wijlen Agnes Heusdens. Zich te bevragen bij M^r à Speculo, Thiensche poort.

Goede occasie.

Te koop, om reden van dubbel gebruik, eene *Tilbury* en een *Phaëton*, beide in goeden staat. Adres op het bureel van dit blad.

Terstond te huren

een RENTENIERS- of COMMERCIEHUIS met Hof en Weide, te Niel (Gingelom). Zich te bevragen bij den Heer Dokter QUINTENS, te Sint-Truiden, Dietersche straat, 30.

Verandering van woon.

Alph. Tombal-Vandermeulen MEESTER-SCHOENMAKER,

heeft de eer bekend te maken dat hij, om zijne talrijke kalanten altijd naar wensch te bedienen, zich alhier gevestigd heeft in de *Hamelstraat*, n° 24, waar hij zijn werkhuys, winkel, enz., naar behoren heeft kunnen inrichten, zoodat hij voortaan alle bestellingen spoedig en tot ieders uiterste voldoening zal kunnen ten uitvoer brengen.

Fijne BOTTINEN, RIJGSCHOENEN en andere, evenals alle zware Schoeisels of Werkschoenen, worden van uitgekozen leder door bekwaame handen, onder 's meesters oog, keurig en solied afgewerkt.

Hij komt zich dus gerust aanbevelen bij al wie schoon en duurzaam werk verlangt aan redelijke prijzen.

Handel in Hout.

Ern. Jammaers, Burgemeester, Houtkoopman te Zepperen, maakt bekend dat zijne magazijnen steeds voorzien zijn van alle slag van *Planken van inlandsch hout*.

Bijzondere keus van Dennen voor wormen, kepers en boomstippen. Daklatten, Plafondlatten. 5000 droge Mutsaarden van esschen, dennen, olmen, canadas en eiken. Gelegen tegen den kiezelweg van Brusthem op Cortenbosch, is het vervoer zeer gemakkelijk. Prijzen buiten alle concurrentie.

A. Abeels-Gilis ÉBÉNISTE

Rue de Liège, 24, Saint-Trond,

a l'honneur d'informer le public qu'à partir de ce jour on trouvera dans ses magasins de meubles un choix de **Cercueils** en tous genres :

Cercueils en chêne, avec panneaux, forme du corps, riche garniture, intérieur doublé de zinc, de plomb ou capitonné en satin blanc.

Cercueils en chêne, splendide garniture.

Cercueils en orme, belle garniture.

Relevant toutes les garnitures directement de la fabrique, il peut les livrer aux prix les plus avantageux.

Couronnes mortuaires d'une des premières maisons de Paris. ENTRÉE LIBRE.

HUIS VAN VERTROUWEN. GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE **RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE,** 21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21

Bij gelegenheid te koop Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zooals : landaus, caleches, groote en kleine breaks, omnibussen, dogcars op 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagonnetten, phaëtons, coureuses met en zonder kap, vis-à-vis, Engelsche tilbury's, Antwerpsche karren, Schriftelijke waarborg voor twee jaren. Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorgvuldige en spoedige bediening, aan gematigde prijzen. Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos afgehaald en teruggevoerd.

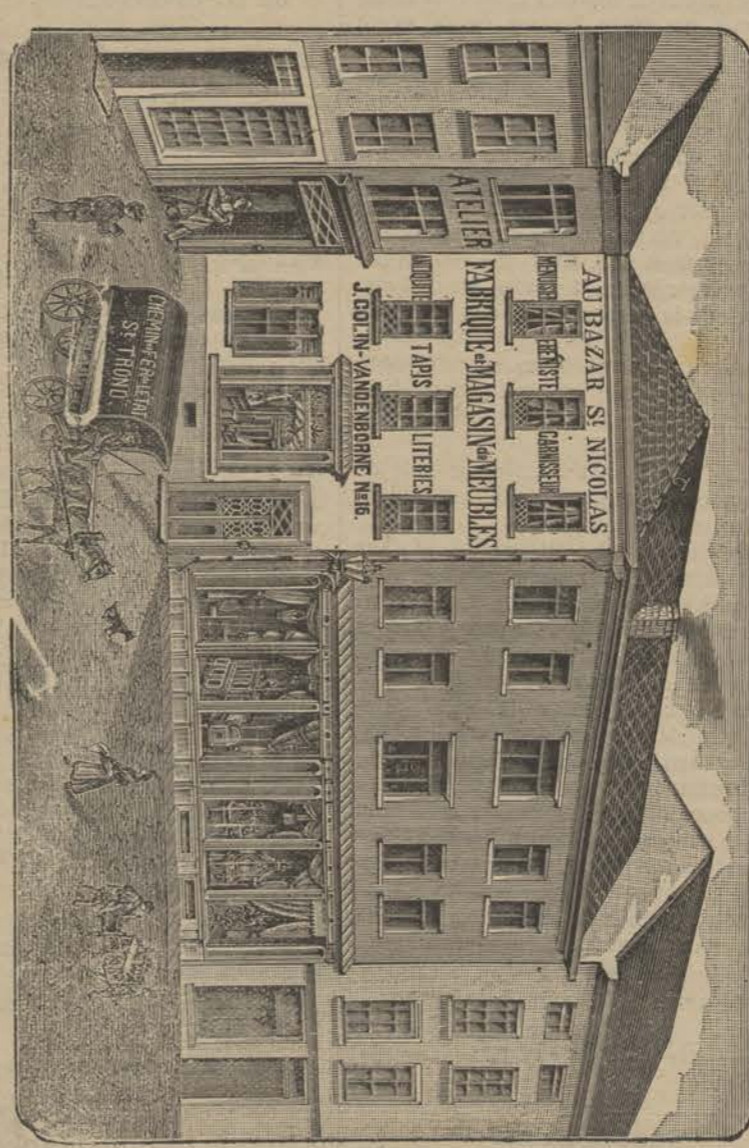
ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

LAATSTE NIEUWIGHEDEN

MEER DAN 500 GETUIGSCHRIJFTEN

TER ANBEVELING

In het alom zoo welbekende Huis Jules COLIN-VANDERBORNE vindt men voortdurend een oevervloedige keus MEUBELS in malotie, noten en eikenhout, in alle stijlen en naar ieders smaak en beurs; alsook Bedden van alle kwaliteiten, Tapijten, Stoffen, enz., alle soorten *Wasloek*, *Belgische Lindeken*, *Matten*, *Spiegels*, enz. De toegang der verschillende magazijnen is vrij voor al wie zijne nieuwsgierigheid eens wil voldoen of er kan houdt eens hangenaam verstaat te worden.

MEUBELMAKERIJ JOSEPH COLIN-ROSKAM Dietersche straat, 16-18, Sint-Truiden

VERVERIJ

De Zwartie AREND.

D. Ingenbleek & zuster, Brusthemstraat, 12.

VERVING in alle laatste modekleuren, op zijde, wol en katoen, van alle gemaakte en losgedane dames-, mans- en kinder-kleedingstukken, alsook van wollen dekens, tapijten, gordijnen, handschoenen, enz.

Bijzonder *zwaart* voor *rouw*. Nauwkeurig werk, spoedige bediening, aan prijzen buiten alle concurrentie.

Bij den Scheresliep.

Lambert Vanderhyn, NEGOCIANT, *Hamelstraat, 23, te Sint-Truiden (oud huis Beeghs),*

maakt het geëerd publiek bekend, dat hij hem steeds te bekomen zijn alle

KRAMERSWAREN

aan de allervoordeligste prijzen, zooals : *Sajetten*, te beginnen aan 55 centimen de pop.

Manszokken en *Kinderkousen* aan 30 centimen.

Scharen, *Brood-* en *Tafelmessen*, enz. Gewaarborgde *Scheermessen*, welke bij hem altijd gratis geslepen worden.

Brillen van hooge en lage prijzen.

Schoone keus houten *Pijpen* te beginnen van 70 centimen.

Verder alle hoognaamde artikelen aan bijzondere prijzen voor kramers, leunders en uitverkopers.

Men vindt er ook eene groote keus van

Paraplu's en Parasols

van alle prijzen, te beginnen van 1.50 fr.

Hij gelast zich met het overtrekken en alle reparatiën van paraplu's en parasols, alsook met 't herstellen van *Harmonica's*. Alles aan de geringste prijzen.

Schrijfkint en pennen G. Bouhon Gouden Medaille

op de Wereldtentoonstelling van Brussel 1897, te bekomen in den Boekwinkel van Jos. LEENEN, *Hamelstraat, 13.*

IJZEREN WEG.

* Thienen — Sint-Truiden — Tongeren.

Thienen	4,30	6,53	8,26	12,49	14,49	18,10	20,44
Grinde	4,38	7, 8,34		14,57	18,17	20,52	
Oplinter	4,45	7, 6		15, 4	18,24	20,59	
Neerlinter (d.)	4,50	7,11		15, 9	18,29	21, 4	
Neerlinter	4,57	7,16	8,47	13, 5	15,14	18,34	21, 9
Zout-Leeuw	5, 5	7,24	8,55	13,13	15,22	18,42	21,19
Wilderen	5,12	7,31	9, 2		15,29	18,48	21,26
St-Truiden	5,20	7,39	9,10	13,25	15,37	18,56	21,34
Melveren	5,24	7,43	9,14		15,41	19, 2	21,38
Berlissem				9,17	15,44	19, 3	21,41
Ordingen	5,32	7,51	9,23	13,35	15,50	19, 2	21,47
Houppertingen	5,40	7,59	9,31	13,42	15,58	19,17	21,55
Rullingen	5,45	8, 4	9,36		16, 3	19,22	
Loon	5,51	8,10	9,42	13,50	16, 9	19,28	22, 3
Kerniel	5,57	8,14	9,46		16,13	19,32	
Jessenen	6, 4	8,21	9,53	13,59	16,20	19,39	22,12
Pirringen	6,09	8,26	9,58	14, 4	16,25	19,44	22,17
Tongeren	6,18	8,35	10, 7	14,13	16,34	19,53	22,26
Tongeren-Luik	6,24	8,38	10,12	14,25	16,45	19,55	22,39

Tongeren — Sint-Truiden — Thienen

Tongeren	4,28	7, 8	10,38	12,53	14,25	18,26	20,17		
Pirringen	4,37	7,17	10,48	13, 1	14,33	18,35	20,26		
Jessenen	4,41	7,21	10,52	13,05	14,37	18,39	20,30		
Kerniel		7,28	10,59	13,12		18,46	20,37		
Loon	4,51	7,33	11, 4	13,17	14,40	18,52	20,42		
Rullingen	4,55	7,37	11, 8	13,21		18,56			
Houppertingen	5,01	7,43	11,14	13,27	14,53	19, 2	20,50		
Ordingen	5,08	7,50	11,21	13,34	15, 1	19,20,57			
Berlissem	5,12	7,55	11,26		15,05	19,14			
Melveren	5,16	7,59	11,28	1,40		19,16			
St-Truiden	5,25	8,07	11,33	13,44	15,12	19,21	21,17		
Wilderen	5,32	8,14	11,40	13,51		19,28	21,10		
Zout-Leeuw	5,39	8,20	11,46	13,57	15,21	19,34	21,24		
Neerlinter	5,47	8,28	11,54	14, 5	15,29	19,42	21,28		
Neerlinter (d)	5,52	8,33	11,59						
Oplinter	5,57	8,38	12, 4		15,37				
Grinde	6, 5	8,46	12,12	14,10	15,43				
Thienen	6,12	8,52	12,19	14,25	15,49	20,00	21,28		
Thienen-Brussel	4,17	6,52	(exp.)	9,06	8, 4	10,42	12,49		
12,37	(exp.)	14,42	15,50	17,05	(exp.)	19,22	20,14	20,50	(exp)

Hasselt — Sint-Truiden — Landen.

Hasselt vertrek	7,35	11,25	14,25	16,25	17,56	19,48	
Herck-St-Lambert	7,41	11,32			19,55		
Alken	7,46	11,45	14,25	16,35	18, 6	20, 3	
Hendrikstraat	7,49	11,40					
Cortenbosch	7,57	11,48	14,35	16,45	18,16	20,11	
Sint-Truiden	8,08	11,58	14,46	16,55	18,27	20,21	
Velm	8,17	12, 7	14,55	17, 4	18,36	20,30	
Attenhoven	8,23	12,13	15, 1		18,42	20,36	
Landen	8,27	12,17	15, 5	17,12	18,25	20,40	
Landen-Luik	8,27	12,17	15,32	17,29	18,21	20,28	20,40
19,50	19,56	exp.	21,06				

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.

Landen	6,30	8,45	12,40	15,23	18, 8	20, 5	
Attenhoven	6,35	8,50	12,45		18,13	20, 5	
Velm	6,41	8,56	12,51	15,32	18,10	20,11	
Sint-Truiden	6,51	9,12	13, 1		15,41	18,25	20,20
Cortenbosch	7,01	9,22	13,10	15,51	18,38	20,30	
Hendrikstraat	7, 9	9,30					
Alken	7,18	9,34	13,20	16,01	18,48	20,42	
Herck-St-Lambert	7,19	9,35					
Hasselt aankomst	7,23	9,44	13,29	16,10	18,57	20,52	
Hasselt-Maastricht	7,36	9,10	11,99	15,15	18,11		
Hasselt-Eyndhoven	6,15	7,45	10,22	15,13	18,26		
Hasselt-Tongeren	5,31	7,50	11,27	15,20	17,06	19,54	
Hasselt-Maeseyck	4,30	9,25	15,30				

BUURTSPORWEG

Oreye-Sint-Truiden.

Oreye	5,40	8,10	8,50	10,21	14,15	19,00	
Heers	5,54	8,24	9,04	10,35	14,29	19,14	
Klein-Gelmen	6,00	8,30	9,10	10,41	14,35	19,20	
Gelinden	6,04	8,34	9,14	10,45	14,39	19,24	
Engelmanshoven	6,10	8,40	9,20	10,51	14,45	19,30	
Brusthem	6,19	8,49	9,29	11,00	14,54	19,39	
Aelsterweg	6,21	8,51	9,31	11, 2	14,56	19,41	
Sint-Truiden							
Luiksche poort	6,26	8,56	9,39	11,07	15,01	19,46	
Namensche poort	6,29	8,59	9,42	11,10	15,04	19,49	
Statieplaats	6,34	9,04	9,47	11,15	15,09	19,54	

Sint-Truiden-Oreye.

St-Truiden, Statie	6,50	9,10	11,21	13,07	15,20	20,21	
Namensche poort	6,55	9,15	11,26	13,11	15,25	20,26	
Luiksche poort	6,58	9,18	11,29	13,14	15,28	20,29	
Aelsterweg	7,03	9,23	11,34	13,19	15,33	20,34	
Brusthem	7,05	9,25	11,36	13,21	15,35	20,36	
Engelmanshoven	7,14	9,34	11,45	13,30	15,44	20,45	
Gelinden	7,20	9,40	11,51	13,38	15,50	20,51	
Klein-Gelmen	7,24	9,44	11,55	13,40	15,54	20,55	
Heers	7, 9	9,50	12,01	13,46	16,00	21, 1	
Oreye	7,44	10,04	12,15	14,06	16,14	21,15	

KAPITALEN EN CAUTIONNEMENTEN

aan allerhande beambten, commerçanten, eigenaars, enz.

I. TE BEKOMEN mits goeden onderpand alle kapitalen te beginnen van 2000 fr., terug te geven op 5, 10, 15, 20, 25, 30 jaar per jaarlijkse afkorting van annuïteiten als hierna, dus ongeveer interest 3 1/2 % :

Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING voor eene leening v. 100 fr.	Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING voor eene leening v. 100 fr.
5 jaren	fr. 23,22	13 jaren	fr. 10,77
6 —	19,87	14 —	10,22
7 —	17,42	15 —	9,75
8 —	15,61	16 —	9,34
9 —	14,20	17 —	8,97
10 —	13,08	18 —	8,65
11 —	12,17	19 —	8,37
12 —	11,41	20 —	8,11

NB. Mits betaling op hooger aangehaalden voet gedurende een bepaald getal jaren, zijn kapitaal en interesten totaal afgelost.

Ook verkrijgbaar kleinere kapitalen aan vaste interesten.

Particulieren, kerkfabrieken, openbare gestichten kunnen geld storten mits obligatiën hun uit te reiken van 500, 1000, 5000 fr. interest opbrengende ad 3 1/2 % op de kas der Eigenaars van Brussel.

Het bedrag der in omloop zijnde obligatiën overtreft de 30 miljoen fr.

Beheerraad van de Kas der Eigenaars : MM. EDM. NERINX, advocaat, lid der Kamer van volksvertegenwoordigers, voorzitter; ALF. BRASM, eigenaar;

BARON DE STERNHAULT DE WAERBEK, senator; BARON DE MOREAU D'ANDROY, oud-Minister, bestuurder bij de Nationale Bank; Burggraaf A. DES MAÏSTÈRE, eigenaar.

IV. VERZEKERINGEN van patronen en werklieden tegen alle ongevallen of accidenten; verzekering van alle patronen, bankiers, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedienden.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND : De Belgische Maatschappij *De Vereniging der Belgische Eigenaars*, verzekering van de voordeligste prijzen en voorwaarden.

HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is. Algemeene Agentschappen te Borgloon (Limburg).

ALPH. MONDUS-PONET, Candidaat-Notaris te Borgloon.

STEENHOUWERIJ & MARMERSLIJPERIJ

H. FERONT-CORTHOUTS STEENHOUWER-MARMERSLIJPER

34, Hamelstraat, te Sint-Truiden, 34

Magazijn van Graniet en Blauwen Steen GRAFSTEENEN

Geschilderde IJZEREN KRUISEN met opschrift en steenen voet te beginnen van 10 fr.

MARMEREN EN GRANIETEN SCHOUWEN

Pompbakken, Varkenstrogen, Cimentsteenen, Ciment en Pleister

Minzame aanbeveling in de gunst van het geëerd publiek.

Prijzen tegen alle mogelijke concurrentie

DE NAAIMACHIENEN

MAATSCHAPPIJ SINGER

zijn zonder twijfel de sterkste en de beste

VOOR ALLE SOORTEN VAN WERK

Modellen met *Cylinder-Spoel*, *Oscilleerende Spoel* en *Groote Bobijn*.

Men wachte zich voor namaaksels!

REPARATIE EN VERWISSELING ALLER STELSELS

MEUBELMAKERIJ JUL. COLIN-VANDENBORNE

Jos. COLIN-ROSKAM, Opvolger

Diestersche straat, 16-18, Sint-Truiden

GARNITUREN

VOOR
SLAAPKAMERS
in noten, mahonie en eiken hout

REKLAAM-GARNITUUR
in pitch-pin met bambou,
bestaande uit :

- 1 ledikant (doubles faces) met ressortbak ;
- 1 spiegelkast (armoire à glace), ook dienstig voor lijnwaad-schab of kleerkast ;
- 1 lavabo met 5 laden, wit marmer en spiegel ;
- 1 nachttafel (à colonnettes) ;
- 1 handdoekdroger ;
- 1 tafel met lade ;
- 2 rieten stoelen.

Alles in pitch-pin met bambou zeer keurig afgewerkt, aan ongelooflijk lagen prijs.

SPECIALITEIT

VAN
BEDBENODIGDHEDEN
zoals echte Crin en Wol ;
Tampico ;
Crin végétal ; Flocon ;
Coutils en Damassés.

Echte Utrechtsche Velouren
Engelsche Seal en Mousseline
in verschillende breedte.

Baguetten-Lijsten
Vergulde, noten, mahonie,
eiken en zwarte galeries.

GROOTE KEUS
VAN
MATTEN EN CARPETTEN

NIUWIGHEDEN

Gobelin-Schilderijen in stof, van af 3 fr.

TAPIJTBORSTELS « Rapide Victoria »

ISOLOIRES OF GLAZEN STEUNDERS
voor piano's.

KAPSTOKKEN in echt bamboesriet met Regenschermbakken

WERKTAFELS MET NÉCESSAIRE

OUDHEDEN

IN PORSELEIN, KOPER, MEUBELS, STEEN, ENZ.

REISARTIKELEN

KISTEN, van af 2-50, **VALISEN**, **SACOCHEs**, enz.

Linoleum en Toile cirée in solde
aan halven prijs.

ZAALGARNITUUR

STYLE LOUIS XVI
6 stoelen, 2 zetels, 1 canapé.

SACS ARABES
4 stoelen, 2 zetels, 1 canapé.

GEGARNIERDE STOELN
(IN VELOURS)
van af 14 frank.

Eiken gebeeldhouwde stoelen,
tafels, bahuts en bureaux.

OVALE TAFELS
met en zonder coulissen,
3, 5, 7 en 9 lengsels.

ZWARTE TAFELS
Louis XVI.

ZETELS
met en zonder crémaillères,
in leder en velours.

SPIEGELS
te beginnen van 15 fr.
De verzilvering gewaarborgd.

Tapijten
Oostersche Tapijten van alle
grootte.
Tafeltapijten van af 5 fr. ;
in stof en in leder, fr. 3-75.

Stoffeeringen
in alle prijzen.

Amerikaansch Leder
in verscheidene kleuren.

Het Huis gelast zich met het heropmaken van stoelen, zetels, canapés, enz.

Verhuring van tapijten en stoelen voor feesten.

Men voert er werken uit in alle stijlen en volgens opgegeven plans.

Reclaam-Zetel in leder, aan fr. 13,50.

JOSEPH COLIN-ROSKAM

Eenig Pakhuis te St-Truiden voor den PÉGAMOÏD

der Naamlooze Maatschappij HOLLANDO-BELGE, van af 6 fr. 25 de meter op 1 m. 30 breedte.

GROOTE KEUS

VAN

TOILES CIRÉES aan het stuk, van 1 m. 30 breedte, te beginnen van 1 fr. 75 de meter ;
TOILE IMPERMÉABLE voor schapraden, hebbende 30 cent. breedte, met schoon gebekten boord, *drie ellen voor één fr.* ;
DUITSCHER KINDERSTOELEN, dienende tevens tot Gemakstoel, Speeltafel en Loopwagen ;
ZWARTE FANTASIE-COLONNEN in alle dikten ;
STATUETTEN, nagemaakt *porcelaine de Saxe* ;
ROOKERSTAFELTJES in alle prijzen ;

TAFELTAPIJTEN of zoogenoemde *Hollandsche Koffiedekens*, bestaande uit één groot tafeltapijt en zes kleine tapijten, dienende tot servetten. Alles gesorteerd en bij het wasschen de kleuren gewaarborgd.

Assortiment van LAMBREQUINS en GORDIJNSTOFFEN in alle breedten, van af 96 cent. breed, aan 1 fr. 25 de meter.

ECRANS voor vensters in gekleurd glas met schilderingen, en in mousseline.

**GEEN
GRIJS HAAR
MEER!!!**

DE NIEUWE LONDON
doet de grijze haren binnen enkele da-
gen verdwijnen, maakt het haar glan-
zend en zacht, belet het uitvallen en
neemt de pelletjes van het hoofd weg.
Elscht op den hals.
van den hals.
Verkrijgbaar
in flesjes van 1 fr 50 en 2 fr 50.

DEPOT bij Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13.

ENGELSCHER
Baard-Tinctuur
2 fr. de fles.
DEPOT
bij den Uitgever van
dit blad
Jos. Leenen
in de Hamelstraat, 13.

Emm. VANSLYPE

GROOTE VERHUISWAGENS

Deze verhuiswagens zijn uiterste gemakkelijk en bijzonder geschikt tot het vervoer van Meubelen van allen aard. Allerbeste zorgen, inpak gewaarborgd, spoedige en juiste bediening aan gematigde prijzen.

Rijke keus van Huurrijtuigen van allen aard

zeer goed verzorgd en gemakkelijk, allerbest geschikt voor wandelin-
gen, trouw- en doopfeesten, enz. Sierlijke getuigen, flinke paarden en
bedreven koetsiers.

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden

CORBILLARDS

RIJTUIGEN

'T HUIS VAN PAPIER MEN VRAAGT

ter liefde Gods *dertig miljoen oude gazetten.*

Met het geld, welk daar van komt, zal men als 't God belieft, het huis voltrekken der *Apostolische Kinderen van den H. Joannes Berchmans te Sint-Truiden.*

Deze kinderen ondernamen in 1890 het *Werk der Oude Postzoyels* door hetwelk in Congoland reeds drie christene dorpen wer den gesticht.

Lezers van *De Tram* wilt gij het *Werk der Oude Gazetten* onder teunen, zendt dan al uwe gazetten vrachterij aan het volgende adres :

PRIESTER SENDEN, *Berchmanshuis*,
Sint-Truiden.

Tot heden ontving men op dat adres reeds 380 nummers van ons blad.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ

BIJ DEN UITGEVER DEZES BLADS

Jos. LEENEN, te Sint-Truiden, in de Hamelstraat, 13

wordt met veel zorg en spoed, aan de minst mogelijke prijzen, vervaardigd alles wat de Boekdrukkerij betreft, als prachtwerken en andere, boeken, vlugschriften, registers, facturen, circulairs, programma's, affiches, doodsbriefen, en doodsbeeldekens, trouwbrieven, adres- en visietkaarten, enveloppen met firma, enz.

Men spreekt er borg voor de zuiverheid van den tekst, en alle drukwerken worden er, kosteloos en naar ieders wensch, opgesteld of vertaald, volgens het geval.

PAPIER- EN BOEKHANDEL

School en Bureelbehoefden, Paternosters Medailles, Prenten, Beeldekens, enz., enz

KERKBOEKEN in alle banden en van alle prijzen. te beginnen van 40 c.